ԿԱՐԾԻՔ

ԱՇԽԵՆ ԴԱՎԹԻ ԳՅՈՒՐՋԻՆՅԱՆԻ «ԴԱՐՁՎԱԾԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ՖՐԱՆՍԵՐԵՆԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՈՒՄ»

թեմայով մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման՝ ԺԳ.00.02 «Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա» / ֆրանսերեն/ ատենախոսության վերաբերյալ

Օտար լեզուների ուսուցման ժամանակակից մեթոդիկան ուղղված է ոչ միայն լեզվական գիտելիքների փոխանցմանը, այլև սովորողի հաղորդակցական, ճանաչողական, ստեղծագործական և ինքնուրույն ուսումնառության կարողությունների զարգացմանը: Այս տեսանկյունից առանձնահատուկ նշանակություն է ձեռք բերում բառապաշարի ուսուցման այնպիսի կազմակերպումը, որը հնարավորություն է տալիս սովորողին լեզվական միավորները կիրառելու իրական հաղորդակցական իրավիճակներում: Նշված համատեքստում դարձվածային միավորների ուսուցումը շարունակում է մնալ մեթոդական առումով բարդ և միաժամանակ կարևոր խնդիր, քանի որ դրանք լեզվի առավել արտահայտիչ և գործառական միավորներից են:

Աշխեն Դավթի Գյուրջինյանի ատենախոսությունը նվիրված է հենց այդ կարևոր հիմնախնդրի լուծմանը՝ ֆրանսերենի մասնագիտական դասընթացում դարձվածային միավորների ուսուցման մեթոդական համակարգի մշակմանը և հիմնավորմանը:

Հետազոտության թեման արդիական է և պահանջված: Բարձրագույն կրթության համակարգում օտար լեզուների ուսուցման գործընթացը մշտապես պահանջում է մեթոդական նոր լուծումներ, որոնք կապահովեն սովորողների ոչ միայն լեզվական գիտելիքների, այլև հաղորդակցական կարողունակությունների զարգացումը: Այդ առումով ատենախոսությունում ուսումնասիրված խնդիրը լիովին համապատասխանում է ժամանակակից կրթության պահանջներին:

Ատենախոսության նպատակն է հիմնավորել և մշակել ֆրանսերենի դարձվածային միավորների ընտրության և ուսուցման մեթոդական համակարգը մասնագիտական դասընթացում՝ ապահովելով դրանց արդյունավետ ընկալումը, յուրացումը և կիրառումը: Նպատակը հստակ է ձևակերպված և ամբողջությամբ համապատասխանում է հետազոտության բովանդակությանը:

Հետազոտության գիտական նորույթը պայմանավորված է նրանով, որ հեղինակը մշակել և ներկայացրել է ֆրանսերենի դարձվածային միավորների ուսուցման ամբողջական մեթոդական համակարգ, որն ընդգրկում է ուսուցման նպատակները, բովանդակությունը, ռազմավարությունները, առաջադրանքների համակարգը և սովորողների ուսումնաճանաչողական գործունեության կազմակերպման ձևերը:

Ատենախոսությունը բաղկացած է ներածությունից, երկու գլուխներից, ընդհանուր եզրակացություններից և օգտագործված գրականության ցանկից: Աշխատանքի կառուցվածքը տրամաբանական է, իսկ բաժինների միջև պահպանված է բովանդակային փոխկապակցվածությունը:

Ներածությունում հեղինակը հիմնավորում է թեմայի արդիականությունը, ներկայացնում հետազոտության նպատակը, խնդիրները, օբյեկտը, առարկան, վարկածը, մեթոդաբանական հիմքերը, գիտական նորույթը, տեսական և գործնական նշանակությունը:

Առաջին գլխում՝ **«Դարձվածային միավորների ուսուցման առանձնահատկությունները ֆրանսերենի մասնագիտական դասընթացում»**, քննարկվում են ֆրանսերենի մասնագիտական դասընթացում դարձվածային միավորների ուսուցման տեսական-մեթոդական հիմքերը: Հեղինակը վերլուծում է դարձվածային միավորների ընտրության սկզբունքները, ուսուցման կազմակերպման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դրանց յուրացմանը նպաստող ռազմավարությունները:

Առանձնահատուկ ուշադրության է արժանի տեսական նյութի համակարգված ներկայացումը և մեթոդական հարցերի հետևողական քննությունը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ հեղինակը դարձվածային միավորների ուսուցումը դիտարկում է ոչ միայն որպես բառապաշարի հարստացման միջոց, այլև որպես սովորողների հաղորդակցական կարողունակության զարգացման արդյունավետ գործոն: Ատենախոսությունում հիմնավորվում է այն դրույթը, որ դարձվածային միավորների նպատակային ուսուցումը նպաստում է խոսքային գործունեության տարբեր տեսակների զարգացմանը և բարձրացնում է օտար լեզվով հաղորդակցվելու արդյունավետությունը:

Երկրորդ գլխում՝ **«Ֆրանսերեն դարձվածային միավորների ուսուցման առավել նպատակահարմար մոդելը և նրա արդյունավետության հիմնավորումը փորձարարական ուսուցման միջոցով»**, ներկայացված է հեղինակի կողմից մշակված մեթոդական համակարգը,

նկարագրվում են դրա կառուցվածքային բաղադրիչները, ուսուցման փուլերը և կիրառվող մեթոդական լուծումները: Հեղինակը մեծ ուշադրություն է դարձրել ուսուցման գործընթացում ակտիվ մեթոդների կիրառմանը, սովորողների ճանաչողական գործունեության խթանմանը և ուսուցման գործընթացի գործնական ուղղվածության ապահովմանը:

Արժեքավոր է այն մոտեցումը, որ առաջարկվող մեթոդական համակարգը հիմնված է սովորողի ակտիվ մասնակցության գաղափարի վրա: Աշխատանքում ներկայացված առաջադրանքներն ու վարժությունները նպաստում են ոչ միայն լեզվական նյութի յուրացմանը, այլև վերլուծական մտածողության, ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների և ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը:

Հետազոտության տեսական նշանակությունը պայմանավորված է օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի ոլորտում դարձվածային միավորների ուսուցման վերաբերյալ առկա մոտեցումների համակարգմամբ և հարստացմամբ: Գործնական նշանակությունն արտահայտվում է նրանով, որ առաջարկված մեթոդական լուծումները կարող են կիրառվել բուհական դասընթացներում, ինչպես նաև օգտագործվել ուսումնական նյութերի և մեթոդական ձեռնարկների մշակման ընթացքում:

Աշխատությունը վկայում է հեղինակի մասնագիտական պատրաստվածության, գիտական գրականության հետ աշխատելու, հետազոտական խնդիրներ ձևակերպելու և դրանք լուծելու կարողության մասին: Ատենախոսությունում կատարված եզրահանգումները հիմնավորված են և բխում են իրականացված ուսումնասիրությունից:

Ատենախոսության սեղմագիրը և հեղինակի հրապարակած գիտական աշխատանքները համապատասխանում են ատենախոսության բովանդակությանը և արտացոլում են հետազոտության հիմնական դրույթներն ու արդյունքները:

Անվիճելիորեն հաջողված ուսումնասիրության կապակցությամբ՝ երեք դիտողություն-դիտարկում՝դրա նկարագրի բարելավմանն ի խնդիր.

1. Աշխատությունում կարևոր տեղ է հատկացվում դարձվածային միավորների մշակութային և միջմշակութային մեկնաբանությանը: Այդուհանդերձ, նպատակահարմար կլիներ առավել լայնորեն ներկայացնել նաև ժամանակակից ֆրանսախոս միջավայրում ակտիվ գործածություն ունեցող որոշ նոր դարձվածային միավորներ և արտահայտություններ, որոնք կարող էին լրացնել ուսումնասիրվող նյութի արդիական շերտը:

2. Ատենախոսության մեջ ներկայացված են ֆրանսերեն և հայերեն դարձվածային միավորների բազմաթիվ հաջողված զուգադրություններ և համեմատություններ: Սակայն որոշ դեպքերում նպատակահարմար կլիներ այդ արդյունքներն առավել համակարգված ներկայացնել ամփոփ աղյուսակների, դասակարգումների կամ սխեմատիկ ընդհանրացումների միջոցով, որը կդյուրացներ դրանց ընկալումն ու գործնական կիրառությունը:

3. Ատենախոսության կիրառական նշանակությունն ավելի կընդգծվեր, եթե հավելվածներում ներկայացվեին ուսուցման գործընթացում կիրառված առաջադրանքների, գործնական նյութերի և մեթոդական հանձնարարականների առավել ընդարձակ նմուշներ:

Այնուամենայնիվ, նշված դիտողությունները բնավ չեն իջեցնում ատենախոսության գիտատեսական, մեթոդական-գործնական արժեքը. այն գիտական բարձրարժեք հետազոտություն է:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխեն Դավթի ԳՅՈՒՐՋԻՆՅԱՆԻ «Դարձվածային միավորների ուսուցման մեթոդական համակարգը ֆրանսերենի մասնագիտական դասընթացում» խորագրով ատենախոսությունը համապատասխանում է ԺԳ.00.02 «Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (ֆրանսերեն)» մասնագիտությանը և ՀՀ ԲԿԳԿ-ի գիտական աստիճանների շնորհման կանոնակարգի 7-րդ կետի պահանջներին, իսկ հեղինակն արժանի է հայցվող՝ մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանին:

Պաշտոնական ընդդիմախոս՝

Երևանի Բ.Ժամկոչյանի անվան վարժարանի

ֆրանսերենի ուսուցիչ, մանկ. գիտ. թեկնածու՝

Հովիկ Վլադիմիրի Բլբուլյան

Հովիկ Վլադիմիրի Բլբուլյանի ստորագրությունը հաստատում եմ:

Երևանի Բ.Ժամկոչյանի անվան վարժարանի տնօրեն՝ Շողեր ՎԵՐԴՅԱՆ

18.06.2026 թ.